

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34381
Nom	Infermeria medicoquirúrgica II
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1200 - Grau d'Infermeria	Facultat d'Infermeria i Podologia	3	Altres casos
1213 - Grau d'Infermeria (Ontinyent)	Facultat d'Infermeria i Podologia	3	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1200 - Grau d'Infermeria	16 - Enfermería en el ciclo vital	Obligatòria
1213 - Grau d'Infermeria (Ontinyent)	16 - Infermeria en el cycle vital	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BUIGUES GONZALEZ, CRISTINA	125 - Infermeria
PEREZ DOLZ, FRANCISCO	125 - Infermeria
PUCHAU PERIS, MARIA INES	125 - Infermeria

RESUM

Els avanços científics i tecnològics que ha patit la cirurgia des del segle XIX fins als nostres dies juntament amb el procés de socialització progressiu de l'assistència quirúrgica, exigeix que l'acte quirúrgic i el seu context estiga protagonitzat per un grup de professionals especialment formats, dins del qual té un paper fonamental el professional d'Infermeria en les seves diferents facetes de personal de l'àrea de quiròfan, sales de cirurgia, sales especials i reanimació quirúrgica.

En el procés de formació de l'assignatura Infermeria Quirúrgica volem guiar l'estudiant cap a un aprenentatge constructiu, orientant l'aprenentatge cap a la comprensió, i fomentant un ús estratègic o competent dels coneixements adquirits de manera que puguin permetre a l'estudiant i futur professional fer front a la resolució de problemes o tasques realment noves.

En l'assignatura d'Infermeria Quirúrgica, s'expliquen els conceptes que van a permetre a l'estudiant conèixer les etapes per les quals travessa el pacient quirúrgic, així com les necessitats i problemes derivats de la cirurgia, que van a servir de base per a la comprensió dels processos d'actuació d'Infermeria.

El programa teòric d'Infermeria Quirúrgica consta de VIII unitats docents on es desenvolupen 45 temes. Aquest programa, s'estructura al seu torn en dos grans apartats, un de general, constituït per les unitats I, II i III en què es realitza una introducció a la Infermeria Quirúrgica, sent un bloc fonamental ja que es tracta de la presa de contacte l'estudiant amb la nova assignatura, amb els seus conceptes generals, tècniques bàsiques i grans síndromes quirúrgics postoperatoris. Aquestes unitats comprenen les tres grans fases comunes a tota cirurgia, el preoperatori, el perioperatori i el postoperatori, per tant es considera la unitat més important i la base per continuar amb les especialitats quirúrgiques.

Les unitats IV a VIII tenen com a finalitat formar els estudiants en el coneixement de problemes i els trastorns quirúrgics cutanis, oncològics, de l'aparell digestiu, renal i cardiovascular.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1200 - Grau d'Infermeria

- Ser capaç, en l'àmbit de la infermeria, de prestar una atenció sanitària integral i professional adequada a les necessitats de salut de la persona, la família i la comunitat que atenen, des del reconeixement al dret a la salut dels ciutadans i ciutadanes, i d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que estableixen les normes legals i deontològiques aplicables.
- Reflexionar sobre la importància de l'anàlisi de gènere en salut i comprendre com en funció d'aquells estils de vida, l'ús del temps i les condicions de treball tenen un impacte en la salut de les persones.
- Analitzar i reflexionar sobre les conseqüències de ser dona i home en el procés d'emmalaltir, l'atenció diferencial que es rep i la manera específica d'afrontar el dolor i la malaltia.
- Conèixer i aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la infermeria, per a la promoció i protecció de la salut, la prevenció de la malaltia i l'atenció integral de les persones, amb la finalitat de millorar la qualitat de vida de la població.
- Basar les intervencions de la infermeria en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.

- Planificar i prestar cures d'infermeria dirigides a persones, família o grups, orientats als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte mitjançant guies de pràctica clínica i assistencial, que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.
- Dissenyar sistemes cures dirigides a persones, família, grups i comunitat, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte i establir les modificacions oportunes.
- Promoure estils de vida saludables per part de la persona, la família i la comunitat, que fomenten l'autocura en el maneig de la salut.
- Realitzar les cures d'infermeria basant-se en l'atenció integral de la salut, la cooperació multidisciplinària, la integració dels processos i la continuïtat assistencial, en coordinació amb tots els nivells de l'atenció sanitària i d'altres recursos i serveis socio-sanitaris.
- Conèixer les estratègies per a adoptar mesures de confortabilitat i atenció de símptomes, dirigides al pacient, a la família i a la persona cuidadora no professional, en l'aplicació de cures pal·liatives que contribuïsquen al benestar de les persones amb malaltia en estat avançat i terminal i dels seus familiars.
- Establir una comunicació veraç, eficaç i respectuosa amb pacients, família, grups socials, altres professionals i mitjans de comunicació, tant de forma oral com escrita, i fomentar l'educació per a la salut.
- Conèixer i aplicar tècniques i instruments de comunicació des d'una perspectiva no sexista, tant en la relació interpersonal com en les dinàmiques de grup.
- Establir procediments d'avaluació, utilitzant principis científicotècnics i de qualitat.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica, biomèdica i sanitària, per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i epidemiològica.
- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives, de promoció de la salut i d'investigació.
- Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes aplicant, entre d'altres, l'enfocament de gènere.
- Conèixer els processos fisiopatològics i les seues manifestacions i els factors de risc que determinen els estats de salut i malaltia en les diferents etapes del cicle vital en funció del gènere.
- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.
- Conèixer i aplicar els principis que sustenten les cures integrals d'infermeria.
- Dirigir, avaluar i prestar les cures integrals d'infermeria a l'individu, a la família i a la comunitat.
- Conèixer les alteracions de salut de l'adult, identificant les manifestacions que apareixen en les seues diferents fases. Identificar les necessitats de cura derivades dels problemes de salut. Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar-ne l'avaluació.
- Conèixer les cures pal·liatives i el control del dolor per prestar cures que alleugen la situació dels malalts avançats terminals.

- Treball fi de grau. Matèria transversal el treball de la qual es realitzarà associat a diferents matèries.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria, posant una atenció especial a la diferència segons edat i sexe.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Identifica les diferents etapes del procés quirúrgic.
2. Analitzar les diferents escales utilitzades en el procés quirúrgic.
3. Classificar l'instrumental quirúrgic bàsic.
4. Descriure els diferents tipus d'anestèsia i relacionar-les amb els procediments quirúrgics i la valoració preanestèsica.
5. Identificar els fàrmacs i material utilitzats en els diferents tipus d'anestèsia.
6. Relacionar les complicacions postoperatories amb el procés quirúrgic.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. VALORACIÓ I CURES PREOPERATORIS

- Tema 1. Introducció a la Infermeria Quirúrgica. Departament Quirúrgic.
Tema 2. Tipus de cirurgia. Quiròfan i equip quirúrgic.
Tema 3. Semiologia Quirúrgica
Tema 4. Preoperatori General
Tema 5. Risc Quirúrgic
Tema 6. Risc tromboembòlic
Tema 7. Risc de desequilibri hidroelectrolític en cirurgia.
Tema 8. Risc i profilaxi infecciosa
Tema 9. Asèpsia i antisèpsia. Esterilització

2. VALORACIÓ I CURES PERIOPERATÒRIES

- Tema 10. Anestèsia I
Tema 11. Anestèsia II
Tema 12. Monitorització, cateterització i altres procediments intraoperatoris.
Tema 13. Seguretat del pacient quirúrgic.
Tema 14. Material i instrumental quirúrgic bàsic.

3. VALORACIÓ I CURES POSTOPERATÒRIES

Tema 13. El pacient quirúrgic en el postoperatori immediat: URPA i cures crítiques

Tema 16. Complicacions postoperatories

Tema 17: Nutrició en el pacient quirúrgic

Tema 18: Maneig del dolor en el pacient quirúrgic.

4. CURES D'INFERMERIA I PROGRAMES ASSISTENCIALS EN PACIENTS AMB PROBLEMES ONCOLÒGICS

Tema 19. Oncologia Quirúrgica. Generalitats.

Tema 20. Avaluació i cures en el pacient amb problemes neoplàsics de mama.

Tema 21: Reconstrucció de la mama.

Tema 22: Cirurgia de tiroide

5. CURES D'INFERMERIA, I PROGRAMES ASSISTENCIALS EN PACIENTS AMB PROBLEMES QUIRÚRGICS DIGESTIUS

Tema 23. Cirurgia laparoscòpica

Tema 24. Bases teòriques de les cures d'infermeria als pacients amb problemes digestius I

Tema 25. Bases teòriques de les cures d'infermeria als pacients amb problemes digestius II

Tema 26. Cirurgia bariàtrica

6. VALORACIÓ, CURES D'INFERMERIA I PROGRAMES ASSISTENCIALS EN PACIENTS AMB PROBLEMES DEL TEIXIT CUTANI

Tema 27: Cremades.

Tema 28: Atenció d'infermeria en el pacient amb problemes neoplàsics no melanocítics i melanocítics.

Tema 29: Tractament Quirúrgic de les cremades.

Tema 30: Tractament Quirúrgic i cures d'infermeria en el pacient amb problemes neoplàsics no melanocítics i melanocítics

7. VALORACIÓ, CURES D'INFERMERIA I PROGRAMES ASSISTENCIALS EN PACIENTS AMB PROBLEMES RENALS I URINARIS.

Tema 31. Avaluació i cures en el pacient amb problemes neoplàsics del tracte urinari.

Tema 32. Valoració i cures d'infermeria en el pacient amb alteració del patró d'eliminació

8. CURES D'INFERMERIA AL PACIENT AMB PROBLEMES QUIRÚRGICS CARDIOVASCULARS

Tema 33: Atenció d'infermeria en el pacient amb trastorns quirúrgics cardíacs: bypass, taponament cardíac.

Tema 34: Atenció d'infermeria en el pacient amb trastorns quirúrgics arterials i venosos.

9. PROBLEMES OFTALMOLÒGICS I L'OÏDA

Tema 35: Valoració d'infermeria en pacients amb alteracions oftalmològiques.

Tema 36: Cures d'enfermeia en pacients sotmesos a tècniques i proves diagnòstiques oftalmològiques.

Tema 37: Valoració del pacient ORL. Cures d'infermeria en les principals proves diagnòstiques i tècniques.

Tema 38: Cures d'infermeria en el pacient amb traqueostomia

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	76,00	100
Pràctiques en aula	8,00	100
Pràctiques en laboratori	4,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	4,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	4,00	0
Preparació de classes de teoria	4,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	8,00	0
Resolució de casos pràctics	10,00	0
TOTAL	152,00	

METODOLOGIA DOCENT

1. Modalitat classes presencials-teòriques: s'utilitzarà la lliçó magistral participativa, junt al treball cooperatiu en les sessions resolució de casos clínics.

2. Modalitat classes presencials-pràctiques: l'estudiant haurà de fer 8 hores de modalitat pràctica en grup P (30 estudiants) on s'utilitzarà la metodologia de seminari i exposició de treball cooperatiu, i 4 hores de pràctiques L (16 estudiants) amb simulacions i resolució de casos clínics.

AVALUACIÓ

1) Examen escrit (Valor: 70% de la puntuació total).

L'examen consistirà en una prova escrita amb preguntes obertes, 40 preguntes tipus test amb 4 opcions de resposta i dos respuestas de desenrotllament. En les preguntes tipus test, cada 5 respostes incorrectes, restarà un encerts adquirits.

Aquesta part es considerarà aprovada després d'haver obtingut 5 punts sobre els deu, equivalents a la puntuació màxima assolible.

Serà necessari haver aprovat aquesta part per procedir a contabilitzar la puntuació de les activitats que es relaten a continuació, a efectes d'avaluació sumativa.

2) Avaluació de les diferents activitats (30%)

- Resolució de cas clínic, individual (10%).
- Treball grupal (5%): elaboració d'un cas clínic i descripció del procés quirúrgic.
- Assistència i participació: l'assistència a les pràctiques és de caràcter obligatori. L'estudiant podrà adquirir aquesta avaluació amb l'assistència a classe en les diferents modalitats i la participació / realització de les activitats proposades en elles, així com l'avaluació en les diferents simulacions (5%).
- Avaluació pràctica de casos clínics quirúrgics, identificació de material, preparació de la taula quirúrgica, identificació material via aèria i resolució de preguntes. (10%)

REFERÈNCIES

Bàsiques

1. ARCHUNDIA A. (2014) Cirugía 1 - Educación Quirúrgica . 5a ed. Madrid: McGrawHill
2. BRUNNER LS, SUDDARTH DS. (2018). Enfermería Médico-Quirúrgica. 12a ed. Madrid: Interamericana/McGraw-Hill.
3. ARIAS J, ALLER M A, ARIAS J A, LORENTE L. (1999). Fisiopatología Quirúrgica. Madrid: T´ebar.
4. BRUNICARDI C. (2015) Principios De Cirugía de Schwartz - 10ª Edición McGraw-Hill/Interamericana
5. DE BORJA F (2007) Compendio de Anestesiología para Enfermería. Elsevier España, 2007
6. DURÁN H, ARCELUZ I, et al. (2002). Compendio de Cirugía. 1a ed. Madrid: McGrawHill.
7. FULLER, J. (2013). Instrumentación Quirúrgica. Teoría, técnicas y procedimientos. 5a ed. Buenos Aires: Panamericana.
8. GÓMEZ AJ. (2010) Manual pràctico de instrumentacioìn quiruùrgica en enfermeriia Barcelona: Elservier
9. LEWIS S M, HEITKEMPER M M, DIRKSEN S R. (2004). Enfermería Médico Quirúrgica. 6a ed. Barcelona: Elservier.
10. TAMAMES, S. (1997). Cirugía. Fisiopatología. General. Aspectos Básicos. Manejo del paciente Quiruúgico. Madrid: Panamericana.

- 11. MORGAN E, MIKHAIL M. (2010). Anestesiologíya Clíyica. 4a ed. M´exico: Manual Moderno.
- 12. MARTÍN A. (2005). Patología Quirúrgica. Madrid: Elsevier.
- 13. MILLER RD. (2105).Anestesia . 8ª Ed.Elsevier
- 14. PERA C. (1996). Cirug´a: fundamentos, indicaciones y opciones técnicas. Madrid: Elsevier.
- 15. SERRA I. (2015) Manual Práctico de instrumentación quirúrgica en Enfermería (2ªEd) . Barcelona: Elsevier
- 16. SWEARINGEN P. (2008). Manual de Enfermería Médico Quirúrgica. 6a ed. Barcelona: Elsevier- Mosby.
- 17. Townsend Jr. JR. MD, Courtney M., Beauchamp MD, R. Daniel, et ál. Sabiston. Tratado de Cirugía. (2017) 20ª Ed.
- 18. WOLFF K, JOHNSON R A, SUURMOND D. (2007). Atlas en color y sinopsis de dermatología clíyica.5a ed. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana.

Complementàries

- 1. Bueno, F. Iniciación a la Oncología Quirúrgica. Ed. CVR. Valencia 1998
- 2. Anestesar: <https://anestesar.org>
- 3. Asociación epañola de enfermería quirúrgica. <http://www.aeeq.net>
- 4. Sociedad Española de Anestesiología, Reanimación y Tearapútica de dolor <https://www.sedar.es/>
- 5. Sociedad Española de Oncología Quirúrgica (SEOQ): www.seoq.org/

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

GRUPOS DEL SEGUNDO SEMESTRE (B, C)

1. Contenidos

Se mantienen los contenidos inicialmente programados

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

Respecto a la planificación temporal de la docencia se mantienen las sesiones en los días y horas programados. Se sustituyen las simulaciones por vídeos tutoriales y actividades relacionadas con el contenido de los mismos

3. Metodología docente

- Apuntes específicos para el aprendizaje autónomo.
- Dispositivas power point locutadas.
- Actividades para resolver ejercicios propuestos.
- Vídeos tutoriales relacionados con las prácticas: aula virtual.
- Foros para preguntas relacionadas con el temario: aula virtual.
- Videoconferencias a través del Blackboard

4. Evaluación

Estos porcentajes se aplicarán a los grupos del segundo cuatrimestre (C y B) tanto para la primera como para la segunda convocatoria. Los grupos del primer cuatrimestre A, D y ON mantendrá los porcentajes iniciales contemplados en la guía académica.

1) Examen escrito (50% de la puntuación total).

El examen consistirá en una prueba escrita con 40 preguntas tipo test con 4 opciones de respuesta. En las preguntas test cada 5 respuestas incorrectas restará una respuesta acertada.

Esta parte se considerará aprobada después de haber obtenido 5 puntos sobre los diez, equivalentes a la puntuación máxima alcanzable.

Será necesario haber aprobado esta parte para proceder a contabilizar la puntuación de las actividades que se relatan a continuación a efectos de evaluación sumativa.

2) Evaluación continua de diferentes actividades (50%)

- Resolución de caso clínico individual (10%)
- Trabajo grupal (10%): elaboración de infografía relacionada con tema quirúrgico.
- Asistencia y realización de actividades (20%): actividades y tareas planteadas durante el curso.
- Actividad relacionada con la resolución de problemas relacionados con casos clínicos (10%).

5. Bibliografía

Apuntes específicos para el aprendizaje autónomo

Vídeos tutoriales elaborados por el profesorado.

Dispositivas power point locutadas

Recursos electrònics estudiants

La biblio a casa: Recursos electrònics per a estudiants:

Elsevier E-library

Medica Panamericana

Bases de dades